

баща си, дядо си. В случая знанието за нея се предава чрез майката и в повечето текстове тя е своеобразен „стимулатор“ на решението за хайдутство. Трябва да се подчертае, че образът на майката в хайдушкия фолклор е с функции, най-вече на косвен или пряк съветник на героя, негов съдник, на посредник между него и традицията, на регулиращ тези взаимоотношения, на носител на съхранените етнически знания, мироглед и морал и произтичащите от тях изисквания към хайдутина, променящи се в динамичен план.

Занаятът хайдутство, в който е загинал бащата или е войвода на чета, при който иска да отиде сина му постепенно се осмисля чрез ново идейно съдържание, изразявано най-вече в края на текстовете. Решението за хайдутство вече е мотивирано чрез нова цел: „турци от тука ще гоня, от робство да са отървем, „омръзнало мий, Боже ле, таз пуста турска робия“, „народа да си отървем от тази турска робия“.

Осмислянето на хайдутството като начин за защита и съхраняване на рода го превръща в негово право, което се предава между поколенията единствено и само чрез скритото и пазено като родова реликва оръжие.

Постепенно хайдутството и хайдутинът се възприемат като неотделима част от историческата съдба на народа, като традиция, като нещо, което е било и ще бъде, както това се отнася за цялата етническа култура и не само за нея. Така, както всички елементи от тази култура - празнично-обредната система, песенната традиция, фолклорната проза, народно изкуство, представи, вярвания, знания, обредни и магически практики за защита и лечение и т.н. се усвояват и наследяват от поколенията и в хайдушкия фолклор се утвърждава идеята за традиция в хайдутството, като неотменимо право и задължение. Към тази мисъл отвеждат финалните стихове във всички текстове, мотивиращи решението за хайдутство в неговия различен от разбойничеството смисъл. Често чрез идеята за отмъщението се мотивира правото и задъл-